

Tweeërlei kerstfeest

Ds. A. Snoep – Johannes 1: 11-12
(Kerst)

Zingen: Lofz. v. Zacharias: 1
Lezen: Johannes 1: 1-18
Zingen: Psalm 98: 1, 2
Zingen: Psalm 116: 1, 5
Zingen: Psalm 95: 4

Gemeente, we zijn weer samengekomen op de plaats van het gebed. Opdat we daar zouden rusten in het werk van de Heere. Opdat we rust zouden zoeken en vinden in Hem Die gekomen is. Want ons hart zal onrustig in ons zijn, totdat het rust vindt in God. Dat is de enige en ware rust. De Vader heeft gerust in het werk van Zijn Zoon. Die rust is er, door het werk van de Heilige Geest, ook voor allen die Zijn verschijning hebben liefgehad. Voor allen die de boodschap van het Evangelie van Christus' geboorte hebben gehoord en met de herders zijn uitgegaan en in de stal hebben gebogen aan Zijn kribbe. Om daar hun hart aan de Heere te geven en daar uit Zijn volheid te ontvangen genade voor genade.

We zijn weer gekomen aan het einde van het jaar. Nog zijn we door de Heere gespaard. Hij heeft niet gedaan naar onze zonden en ongerechtigheden. Telkens wilde de Heere aan de deur van ons hart kloppen en telkens wilde Hij inkomen. Telkens heeft Hij geroepen: 'Doe Mij toch open! Wendt u naar Mij toe, wordt toch behouden!' Dat wilde de Heere telkens geven.

En nu worden we weer bepaald bij Gods liefde van eeuwigheid in de zending van Zijn Zoon. Dat Hij geboren werd uit een vrouw, geworden onder de wet, opdat Hij degenen die onder de wet waren, zou verlossen en zij de aanneming tot kinderen zouden verkrijgen.

Wat hebben we ervan geleerd in het jaar dat achter ons ligt? We zullen eens rekenschap moeten afleggen van ons rentmeesterschap. Aan het eind van het jaar worden de balansen samengesteld. De inkomsten en uitgaven worden met elkaar vergeleken. Wat hebben we nu van de Heere geleerd? Is het jaar zomaar weer voorbijgesneld? Zijn we dan nog onbekeerd? Zijn we dan nog onvernieuwd van hart? En dat terwijl God Zijn Zoon gezonden heeft in gelijkheid van het zondige vlees en wij mogen horen, ook vandaag, waar Johannes van getuigt: *Het Woord is vlees geworden en heeft onder ons gewoond (en wij hebben Zijn heerlijkheid aanschouwd, een heerlijkheid als des Eniggeborenen van de Vader), vol van genade en waarheid.* (Joh.1:14)

Wat hebben we ervan gezien? Wat hebben we nagestreefd? Wat hebben we nagevolgd in onze ijdele wandeling? Moet schaamte niet het aangezicht bedekken? Moeten wij niet beschaamd zijn dat we ons hebben afgewend van de heerlijkheid van Christus? Twee wegen zijn met alle gebrek u voorgesteld: de weg des levens, maar ook de weg die ten verderve leidt. De tweeërlei droefheid is u gepredikt. U is gepredikt dat de droefheid der

wereld de dood werkt, maar de droefheid naar God een onberouwelijke bekering tot zaligheid.

Nogmaals, wat hebben wij, u en ik, ervan geleerd? Hoe staat het nu met ons op weg en reis naar de eeuwigheid? Waar zijn we mee bezig geweest? Dat is een vraag die ons zo algemeen gesteld wordt, maar die toch tot bezinning moet leiden, juist ook op de gedenkdag van het heuglijke heilsfeit van Christus' geboorte in het vlees. Dat het tot bekering leiden mocht! We mogen het kerstfeest nog gedenken. Maar hoe doen we dat? Dan is er ook in dat opzicht tweeërlei kerstgedenken.

Laten we onze aandacht daar nader bij bepalen, aan de hand van ons tekstwoord voor deze dienst, dat we lezen in Johannes 1 en daarvan vers 11 en 12. Daar lezen wij:

Hij is gekomen tot het Zijne, en de Zijnen hebben Hem niet aangenomen. Maar zovelen Hem aangenomen hebben, dien heeft Hij macht gegeven kinderen Gods te worden, namelijk die in Zijn Naam geloven.

Wij vinden hier: Tweeërlei kerstfeest.

De twee gedachten naar aanleiding van tweeërlei kerstfeest zijn:

1. Een verbijsterende onthulling
2. Een genadige vervulling

1. Een verbijsterende onthulling

Johannes, de apostel der liefde, heeft in Zijn Evangelie, hier in de proloog, het voorwoord, de eerste achttien verzen, de vleeswording van het Woord beschreven. Hij roemt in het kerstgebeuren, dat het Woord vlees geworden is. Dat wonder dat we ook heden met de kerk van alle eeuwen mogen herdenken. Het Woord is vlees geworden!

Johannes heeft in deze proloog hele scherpe dingen gezegd. Hij heeft niet alleen een lofzang gezongen, maar is begonnen met een klaagzang. Die klaagzang heeft tot inhoud de verwerping van Christus door Zijn eigen volk. *Hij is gekomen*, zo lezen we, *tot het Zijne, en de Zijnen hebben Hem niet aangenomen.*

Hij is gekomen. Daar was naar uitgezien. Daar had de Heere van gesproken. De dichters hadden ervan gezongen. De profeet had het uitgejubeld: *Ziet, een maagd zal zwanger worden en zij zal een Zoon baren!* (Jes.7:14) En nu is Hij gekomen in de volheid van de tijd. Maar gekomen tot het Zijne, hebben de Zijnen Hem niet aangenomen.

Gemeente, dat zijn maar enkele woorden, maar daar ligt een wereld van smart in uitgedrukt. Gekomen om wel te doen, gekomen om te behouden, gekomen om te verlossen, gekomen om te zaligen, maar ze hebben Hem niet aangenomen. Ze hebben Hem verworpen. Wanneer men door de band der liefde met de Heere verbonden is, dan zal het pijn doen wanneer de zonen van hetzelfde huis de Heere Jezus verwerpen. Wat heeft Johannes dit ook met smart, met tranen neergeschreven. Hij was de apostel der liefde. Hij zocht het behoud van degenen die hij dat Licht der wereld moest verkondigen. Dat moest hij getuigen. Johannes had dezelfde roeping als al Gods profeten en knechten en ambtsdragers: niet zichzelf te prediken, maar van het Licht te getuigen.

En nu moet hij zeggen dat Hij gekomen is tot de Zijnen en dat de Zijnen Hem niet hebben aangenomen. O nee, Johannes blijft daar niet bij staan. Hij weet ook en is erover verblijd en verheugd met innerlijke zielsverheuging, dat velen Hem wél hebben aangenomen, dat velen wel in Zijn Naam hebben geloofd en dat velen wel gebogen hebben aan Zijn voeten en dat ze achter Zijn kruisbanier gekomen zijn.

Maar dan geeft hij eerst een overzicht van Christus' komst in het vlees. Hij spreekt eerst over Zijn ontvangst. De mensen willen niet wat God wil. Ze wijzen de reinste en hoogste liefde af. Maar aan de andere kant zien we het Godswerk uitschitteren: *Maar zovelen Hem aangenomen hebben...* Dat zijn degenen die door de kracht van die eeuwige Geest, tot de kracht en de roem van Christus tóch gekomen zijn. Christus, Die het eeuwige Woord van God is, de Logos, Die bij God was en God Zelf is. *In den beginne was het Woord, zo vangt de apostel zijn Evangelie aan, en het Woord was bij God en het Woord was God.* (Joh.1:1)

Dan gaat Johannes ook van Hem getuigen in vers 9: *Dit was het waarachtige Licht.* Dat bepaalt ons bij Christus' afkomst uit het Licht. God uit God en Licht uit Licht. Hij is van de hemel gekomen en is vlees geworden, om te komen tot Zijn eigen huis, tot Zijn broeders, tot de tempel, tot Zijn eigen volk der Joden. Dat is *het Zijne*. Tot hen is de Heere gekomen: tot de Zijnen, tot Zijn eigen volk. Om ze tot een Zaligmaker te zijn. Daartoe werd Hij Zijn broeders in alles gelijk. Daartoe moest eerst een Abram uit het Ur der Chaldeeën komen. Zo liep de lijn van dat verbond van de patriarchen tot David. Met *het Zijne* wordt Davids huis bedoeld. Hij is in de stad Davids, Bethlehem, geboren. Daar is Hij gekomen op deze wereld, om een Zaligmaker der wereld te zijn.

Dat is vandaag de boodschap van het eeuwig Evangelie: de boodschap dat Hij gekomen is. Na Zijn geboorte is Hij niet weggetrokken naar het buitenland, maar Hij is met Zijn ouders in Nazareth gaan wonen. Hij heeft Zijn tijd afgewacht om openbaar te gaan prediken dat Hij de Messias is. Hij moest eerst wel vluchten naar Egypte, maar de Heere zegt: *Ik heb Mijn Zoon uit Egypte geroepen.* (Hos.11:1) Dat is de roep van Zijn genade, ja, dat is de stem van God, waarmee Hij ook zondaren roept uit het Egyptisch duister, uit de machten van de boze, van de zonde en van de dood. God heeft Zijn Zoon geroepen, opdat Hij komen zou tot de Zijnen. Opdat Hij Zijn volk zou voorgaan en ze tot een Leidsman zou zijn. Opdat Hij ze leren zou de weg des levens te bewandelen.

Hij is gekomen tot de Zijnen. Als een echte Jood hield Hij aan Zijn volk vast. Uit de Joden heeft Hij Zijn eerste discipelen gekozen. Hij is opgegaan naar de tempel, naar de synagoge, naar Zijn gewoonte. Ook de Samaritaanse vrouw zag in Hem 'de Jood'. Maar dan heeft ze zelf ook getuigd dat de zaligheid uit de Joden is. Hij heeft nooit verloochend dat Hij tot de Zijnen kwam.

Maar de Heere wilde ook tot ons komen. Wat een bange strijd is eraan voorafgegaan, in de dagen van de Reformatie, van de vervolging, van de brandstapels en de schavotten. De Heere wilde komen in ons vaderland, wilde komen in onze huizen en gezinnen met Zijn dierbaar Woord. Hij wilde komen in gemeenten. Hij wilde komen met de prediking van het Evangelie.

Hij is tot de Zijnen gekomen. Maar wat hebben ze gedaan? *En de Zijnen hebben Hem niet aangenomen.* Ze hebben Hem willen stenigen. Ze hebben Hem van de steilte willen

werpen. Ze hebben Hem gekruisigd, terwijl Hij gebeden heeft voor de vijanden die Hem dat hebben aangedaan. Terwijl Hij gezegend heeft degenen die Hem vervloekten. Dan is Hij het land doorgegaan, goedgezegend, genezende allen die kwalijk gesteld waren. Allen die tot Hem gebracht werden, heeft Hij niet verstoten. Hij heeft ze willen helpen als de Redder in nood. Hij heeft ze willen verlossen van het geweld van de duivel. Hij heeft goedgezegend. Hij heeft altijd Zichzelf verloochend. Hij heeft nooit eigen eer gezocht, maar Hij heeft altijd trouw willen blijven aan de opdracht van Zijn Vader, om Zijn volk zalig te maken van hun zonden. Zo is Hij gekomen tot de Zijnen. Maar ze hebben Hem niet aangenomen.

Hebben wij dit nu geleerd in het jaar dat achter ons ligt? Want nog geldt ditzelfde woord: *Hij is gekomen tot het Zijne*. Hij is gekomen op het terrein van de algemene christelijke kerk, over de hele wereld verspreid. Want het Evangelie is na de pinksterdag niet alleen onder de Joden verkondigd, maar ook onder de heidenen. En daarom, hebben wij Hem aangenomen? Moet er niet worden getuigd dat nog hetzelfde geldt: *Hij is gekomen tot het Zijne, en de Zijnen hebben Hem niet aangenomen?*

Ze hebben Hem verworpen, veracht, miskend, bespot, geslagen, ja, gekruisigd. De bouwlieden hebben de steen verworpen, maar God heeft die tot een hoofd des hoeks gelegd. Het was hun een steen des aanstoots.

Begon het al niet in Bethlehem, Zijn geboorteplaats? Daar was geen plaats voor Hem. Niemand wilde dat Kerstkind ontvangen. Daarom werd Hij geboren in een beestenstal en werd Hij neergelegd in de kribbe. Alleen de herders en de wijzen uit het oosten kwamen. Zij hebben daar gebogen. Zij kregen ook kennis van Zijn geboorte. Het was hun verkondigd dat het Licht der wereld verschenen was: *Namelijk dat u heden geboren is de Zaligmaker, Welke is Christus de Heere, in de stad Davids. En dit zal u het teken zijn: Gij zult het Kindeke vinden in doeken gewonden en liggende in de kribbe.* (Luk.2:11-12) Ze hebben Het gezocht, ze hebben Het gevonden en ze hebben alom bekendgemaakt wat hun van dat Kindeke gezegd werd. Maar zijn ze toen van Bethlehem uitgegaan? We lezen er niet van. Nee, weer geldt: ze hebben Hem niet aangenomen.

En toen Hij begon te prediken, toen Hij naar Zijn gewoonte opging naar de synagoge in Nazareth, toen hebben ze Hem ook verworpen. Zo ging het maar door. Enkelen zijn Hem gevolgd. Zij bleven Hem trouw. Er waren mannen en vrouwen die Hem volgden en Hem dienden van hun goederen. Maar zo een Messias, zo een Zaligmaker, nee, die hebben ze niet aangenomen.

Wat een vijandschap tegen dat Kerstgeschenk, tegen dat Geschenk van Gods alvermogen en eeuwige zondaarsliefde! Ze hebben Hem niet geacht. Ze wilden een held, een leeuw, maar geen Lam dat ter slachting werd geleid. Ze wilden geen worm die daar kruipt in die hof. Ze wilden die Spotkoning niet!

Gemeente, zo is het nog. De Zijnen nemen Hem niet aan. Hoewel ze Hem belijden met de lippen, hoewel ze van Hem horen prediken, hoewel ze Zijn Naam dragen aan hun voorhoofd, hoewel ze geboren zijn op het terrein van Zijn verbond, op het erf van de kerk.

Niet aangenomen... Als we nog onbekeerd zijn, moet dat dan van ons gezegd worden? Weet dat de Heere Hartenkenner is, dat Hij harten en nieren doorzoekt, dat er een gedenkboek is voor Zijn aangezicht. Hoe hebt u gehandeld met de Zoon van God, met

dat eeuwig Evangelie? Kerken vol gaan aan Hem voorbij. Ze nemen Hem niet aan. De mens van nature staat afkerig tegenover het Kerstkind. Al staat het overal bol van het kerstfeest. Al wordt er van Hem gezongen en gespeeld. Al is groot en klein in de kersttijd druk bezet met de kerstviering. We mochten het wel eens ter harte nemen: *Hij is gekomen tot het Zijne, en de Zijnen hebben Hem niet aangenomen.*

Waarom hebben ze Hem niet aangenomen? Omdat zij zichzelf dan moeten uitleveren aan die Koning. Omdat ze Hem moeten toebehoren. Daar wordt wel gezegd: er moet ingeleverd worden. De Heere heeft alles ingeleverd! Maar ook wij moeten onszelf geheel en al gaan uitleveren. Wij moeten gaan buigen en Hem kiezen als onze Koning en Zaligmaker. Maar van nature willen wij het niet. Na ontvangen genade zullen we het ook niet doen. We hebben zulke andere gedachten van die Zaligmaker. We willen niet komen aan Zijn voeten. We willen niet vernederd worden. We willen geen arme, verloren zondaar zijn. We willen niet buigen onder Zijn macht en majesteit. We willen niet dat Hij Koning over ons zou zijn.

Daar hebt u de vijandschap in het hart van de mens van nature. God moge die vijandschap eens breken, opdat we Hem zouden benodigen en Hem eens zouden volgen. We kunnen gerust zeggen dat een kerstfeest zonder Christus een feest is wat alleen maar naar de wens van het vlees wordt gevierd. Maar niet naar Zijn wens. Het is Zijn wens om zondaren zalig te maken. Dat we dan eens een zondaar of zondares zouden zijn!

Kinderen in ons midden, meisjes en jongens, moge God die plaats je eens geven. Het is kerstfeest. Maar dat je het eens mocht zien: zonder de Heere geen kerstfeest. Dan zal het tot een eeuwige vloek zijn, als God ons daar niet brengt. Dat we dan eens buigen zouden en naar Hem vragen zouden, opdat we Hem zouden aannemen. Want we hebben allen de kerstboodschap weer gehoord, dat het ook heden nog de dag der zaligheid is, de welaangename tijd.

Wie heeft Hem nu aangenomen? Hebt u Hem nodig gehad? Hebt u Hem vandaag ontmoet in het gewaad van Zijn heilig Woord? Bent u als een arme zondaar begonnen Hem te zoeken en naar Hem te vragen? Nogmaals, van nature hebben we Hem niet nodig. Dan kunnen we het in onze godsdienst wel zonder Hem. De farizeeër werpt Hem uit.

Gemeente, wat is de schuld dan toch hemelhoog gerezen, ook in kerkelijk Nederland, in de kring van onze gemeenten, maar ook onder ons. Zijn we bekeerd tot de Heere? Hebben we ons hart aan de Heere gegeven? Het jaar is weer voorbij gesnel. Hebben we nu zelfkennis verkregen? Hebben we geleerd dat er aan ons niets meer op te knappen is, dat ons werk niet verdient, en dat het zo toch niet kan, dat we zo de eeuwigheid niet aan kunnen doen? God moge nog bekering schenken.

Als we Hem niet aangenomen hebben, dan vinden we onszelf veel te goed. Dan zijn we veel te godsdienstig en veel te vroom. We willen niet kruipen. We willen niet bedelen. We willen niet vragen. We willen niet met lege handen komen. We willen niet komen zoals we zijn. We willen onszelf eerst opknappen. Maar dan verwerpen we de Heere! Dat wordt nu geleerd op de weg der zaligheid. De herders konden zichzelf niet meer opknappen. De oude Simeon en Anna hadden ook geen verdienste voor de Heere. Al hun werken waren een wegwerpelijk kleed. Maar als wij nu onze godsdienst nog hebben, als

wij nu onze vroomheid nog vasthouden, als wij de wereld nog vasthouden en onszelf gerust kunnen stellen, gemeente, dan wil ik u met alle ernst en liefde waarschuwen: ga toch zo niet door! Want God komt er eenmaal op terug.

De boodschap gehoord van Zijn komst en Hem verworpen... We kunnen niet zeggen: 'God had me niet uitverkoren.' Nee, we zullen dan eeuwig moeten zeggen: 'Ik heb niet gewild. O, had ik dan maar geloofd! Had ik me dan maar aan de Heere toebetrouwd, Wiens raad bestaan zal en Die al Zijn welbehagen zal doen, Wiens welbehagen door de hand van Christus gelukkig zal voortgaan.' Opdat we ons in Zijn licht, in Zijn komst zouden verheugen, om te zingen met de Kerk: 'Wij steken 't hoofd omhoog en zullen d' eerkroon dragen!' Hoe gelukkig zijn ze toch, die alles hebben verloren. Die buiten Hem niet meer kunnen leven. Die gevallen zijn, als een verloren zondaar of zondares, aan Zijn voeten. Ja, gemeente, die zullen Hem aannemen. Die geloven in Zijn Naam.

Onze tekst bevat een verbijsterende onthulling. Dat het dan straks niet tot een eeuwige schrik zou zijn. Wel van Hem gehoord, maar Hem niet aangenomen. Zeg nu niet: 'Maar dat kunnen we niet.' Dat weet de Heere veel beter dan wij. We willen het niet! Dat we ons niet meer langer zouden kunnen verschuilen achter onze onmacht en onwil. Dat het eens schuld voor God zou worden. En dat we met al dat uitwendig kerstfeest vieren eens een verloren zondaar zouden zijn.

Zie, dan zal Hij ons oprapen. Dan zal Hij ons aan Zijn liefdehart drukken. Dan zullen wij de Koning in Zijn schoonheid zien. Dan zullen armen met goederen worden vervuld. Ja, dan zullen hongerige monden verzadigd worden. Dan zullen we de heerlijkheid van Hem aanschouwen, als het vleesgeworden Woord, als van de Eniggeborene van de Vader, vol van genade en van waarheid. Dat Hij echt de Christus is, de ware Messias, de Zoon van de levende God. Petrus heeft daar belijdenis van afgelegd. Vlees en bloed hebben hem dat niet geopenbaard, maar de hemelse Vader heeft het hem geleerd.

Dan is er ook een genadige vervulling waar Johannes van mag zingen en waarvan hier ook gelezen wordt in de tekst: *Maar zovelen Hem aangenomen hebben, die heeft Hij macht gegeven kinderen Gods te worden, namelijk die in Zijn Naam geloven.*

2. Een genadige vervulling

Zovelen... Dan gaat het dus over mensen die Hem wel hebben aangenomen. Die hebben macht - dat betekent: die hebben recht gekregen van de Heere - om een kind van God te zijn. Die hebben een Goddelijk recht gekregen. Want zij worden door de Geest van God geleid. Wat een onuitsprekelijk voorrecht! Mag u er bij horen? Mag die hoop er in jullie hart zijn, meisjes en jongens, dat ook jij door die Geest geleid bent tot de kribbe van Bethlehem, tot de Koning der koningen, dat Hij ook jouw Koning is? Dan heb je een Leidsman door het moeitevolle leven. Dan mag je al je noden en vragen aan Hem voorleggen. Dan zal Hij antwoorden degenen die voor Hem leven.

Wat een voorrecht: een kind van God te zijn. Eerst waren zij geen kinderen van God, maar net als alle anderen, kinderen des toorns. Maar God gaf er een besef van. Alle rechten en alle verdiensten raakten ze kwijt. Toen werd het een buigen aan Zijn voeten. Toen werd het een geloven in Zijn Naam. Zulke mensen, die alles verloren hebben, die failliet gegaan zijn, die mogen Hem aannemen. Dat zijn degenen die in Zijn Naam

geloven, die geloven dat Hij de Verlosser, de Zaligmaker, de Messias, de Christus is. Die geloven dat er buiten Hem geen leven is. Ja, die zijn er en zullen er ook altijd zijn, zolang zon en maan er zullen zijn. Maar nu is het zo'n persoonlijke zaak. Bent ú dat? Ben jij dat? Ben ik dat?

Dat moet telkens vernieuwd en telkens weer bevestigd worden. Telkens moet het weer beleefd worden: Hem aan te nemen, in Zijn Naam te geloven. Dat geeft de rust der ziel. Dat geeft de blijdschap van het hart. Ja, dat geeft macht om een kind van God te worden. Er staat: *te worden*. Dat duidt op de lijdelijkheid van de mens. Al zijn werken verdienen niet. Maar de Heere geeft het voorrecht een kind van God te zijn. Dat is de vervulling waarvan hier gesproken wordt door Johannes: *Maar zovelen Hem aangenomen hebben...* En dan staat er niet: zo weinigen. Nee, gemeente, er zijn mensen die dat er van willen maken. Maar er staat: *zovelen*. In de grondtaal staat juist dat woord 'velen' heel duidelijk. Dat is de genadige vervulling van wat de profeten hebben gesproken. Dat is het woord der belofte, dat de heidenen zullen vragen naar de Wortel van Isaï, Die staan zal tot een Banier der volkeren. Dat is de vervulling van de profetie dat ze uit Edom vragen zullen: *Wachter, wat is er van de nacht?* Het is ook de vervulling van de profetie dat de eilanden op Zijn leer zullen wachten. En het is met vele voorbeelden uit te breiden. Het zal een schare zijn die niemand tellen kan. Nee, dan zullen ze niet van zichzelf komen. De heidenen zullen niet van zichzelf komen aangesneld. Maar toch horen we van aannemen.

Gemeente, we kunnen ons toetsen of wij Hem nu ook hebben aangenomen. Want wat is dan de sleutel tot die aanneming van Christus? Dat staat in het volgende vers: *Welken niet uit den bloede, noch uit de wil des vleses, noch uit de wil des mans, maar uit God geboren zijn*. Die door God wedergeboren zijn, die krijgen macht, die krijgen bevoegdheid, die krijgen een Goddelijk recht om een kind van God te worden. Ja, die krijgen een Goddelijk recht om straks in het hemelse Jeruzalem te komen en altijd bij de Heere te zijn.

En dan staat er zo eenvoudig: dat zijn zij, *die in Zijn Naam geloven*. Die nemen Hem aan. Al druist alles ertegenin. Zij nemen dat Kerstkind aan, Dat daar ligt in de kribbe, naamloos en roemloos, in de stal van Bethlehem. Want in aardse zin was er geen enkele heerlijkheid aan of in Hem te zien. Maar die Hem nu aannemen door het geloof, zoals de herders en de wijzen uit het oosten, die zien door het geloof Zijn heerlijkheid. Zij zien door het geloof dat Hij de Schoonste aller mensenkinderen is. Zij zeggen: *Want zodanig een Hogepriester betaamde ons, heilig, onnozel, onbesmet, afgescheiden van de zondaren*. (Hebr.7:26) Zij geloven in Zijn Naam.

En dan zien we velen die daar gekomen zijn, die toegebracht zijn tot de gemeente die zalig zal worden. Hier zien we het in gedachten in de stal: joden en heidenen, de herders en de wijzen uit het oosten, rond Zijn kribbe vergaderd. Gelovende in Zijn Naam, gelovende in Zijn werk, gelovende in Zijn daden. Want *die in Zijn Naam geloven*, geloven ook in Zijn werken. Die geloven dat Hij de Christus is, de Gezalfde van de Vader, de enige Profeet, de Hogepriester en Koning. Zij geloven dat Hij Jezus is, de Zaligmaker Die Zijn volk zal zalig maken van al hun zonden. Die geloven dat eigen werken niet verdienen. Dat het voor hen buiten Christus een verloren zaak is. Die gaan geloven in de Heere en die zullen achter Hem schuilen voor een heilig en een rechtvaardig God.

Maar dan zal eigen naam en eigen roem vergaan. Dan zijn het van die eenzamen, van die bedrukten. Dan zijn het van die stillen in den lande. Dan zijn het van die mensen die niet mee kunnen gaan met dat volk. Mensen die er in eigen waarneming buiten staan, die zo gezondigd hebben, die zo ontadeld zijn, die zo bevlekt zijn, die zo bezoedeld zijn door de zonde. Maar die Hem toch aannemen, om door het geloof – en dat is een gave van God – op Zijn tijd en wijze, kinderen van God te worden. Dan zullen zij Hem aannemen en door het geloof in Zijn liefde, in Zijn genade en in Zijn zegeningen delen. Dan zullen ze van Hem macht krijgen kinderen van God te worden.

Nee, buiten het geloof kan er van het kindschap geen sprake zijn. Velen in onze dagen denken dat ze een kind van God zijn. Ze roemen in Hem met de mond, maar ze houden hun hart er ver van. Hoe kun je dat nu weten? Die mensen leven zo ontstellend zorgeloos en zo ontzettend werelds. Dat is het juichende christendom waarbij alles ermee door kan. Maar ze zijn nog nooit verloren gegaan. Ze zijn nog nooit op het schavot gekomen. Daar wordt wel eens gezegd: ze zijn al gered voordat ze op het schavot gekropen zijn. Gemeente, ons hoofd zal op het blok moeten. Het zal een verloren zaak moeten worden. En onthoud het: dan zullen we iets van de heerlijkheid van die Jezus zien! Dan zal het voor ons zo'n eeuwig wonder zijn. Dan zullen we uitroepen: *En het was omtrent de tiende ure!* (Joh.1:40) Verloren te gaan om behouden te worden. Dat is nu altijd de les, nietwaar, volk van God? Om dan in Zijn Naam te geloven. Dat geloof is die lege bedelaarshand, waarmee het borgwerk en de verdienste van Christus worden aangenomen. Om daarmee op Hem te vertrouwen en achter Hem aan te komen, als die enige Borg en Zaligmaker, om Hem te beminnen.

Dat kindschap vindt zijn grond in de wedergeboorte, volgens vers 13. Wat zal het dan toch een vergissing zijn als we menen in te gaan, maar het geen waarheid in ons hart is. Als we denken: We zijn zo actief bezig voor de Heere, we hebben zoveel werk in Zijn Koninkrijk gedaan... Nee, gemeente, noch doop, noch vrome en godzalige ouders, noch iets anders wat niet Christus is, zal ons kunnen redden.

Daarom zullen we in Zijn Naam moeten geloven. Buiten dat geloof zullen we moeten omkomen. Eeuwig zullen we dan moeten vergaan. Dan zal het zijn: *Hij is gekomen tot het Zijne, en de Zijnen hebben Hem niet aangenomen.* O, nu heeft de Heere alzo lief de wereld gehad, *dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk die in Hem gelooft niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe!* (Joh.3:16) Hebben we Hem nu aangenomen? Geloven we in Zijn Naam?

Er is een volk dat Hem aanneemt. Die worden door de Heilige Geest geleid tot de kennis van Christus. Dan worden ze afgeleid van wereld en zonde. Ze worden afgeleid van hun eigen werken en ze worden heengeleid tot het werk van Christus. Ze zullen buigen aan Zijn kribbe, aan de voet van Zijn kruis. Zij zullen schuilen bij de Heere. Zij zullen ingeleid worden in Zijn borgwerk.

En hoe doet de Heere dat? Dan maakt Hij ze telkens een verloren zondaar of zondares. Dan worden hun telkens de ongerechtigheden voor ogen gesteld. Dan zullen ze omkomen met zichzelf. Al die zonden doen hen buigen in bitter zielsverdriet. Al die plagen, alles wat ze misdreven hebben, het wordt zulk een last van zonden en plagen, niet te dragen, wat de schouders naar beneden drukt. Maar als ze dan buigen mogen, als ze Hem dan zo mogen aannemen door het geloof, dan zullen ze Hem en al Zijn weldaden

omhelzen, naar de mate van het geloof. Om dan ook uit Hem te leren leven en zo kinderen van God te worden.

En dat worden ze telkens door het geloof. Dan worden ze telkens door het geloof bevestigd. In elke geloofsdaad ligt toch dat geloofsvertrouwen: niet alleen anderen, maar ook mij. Mijn zonden uit genade vergeven. Daarom zullen ze God grootmaken in hun leven en Hem eeuwig roemen en prijzen.

Kom, we zingen nu eerst van Psalm 116 en daarvan het eerste en het vijfde vers:

God heb ik lief, want die getrouwe HEER'
Hooft mijne stem, mijn smekingen, mijn klagen.
Hij neigt Zijn oor. 'k Roep tot Hem al mijn dagen.
Hij schenkt mij hulp, Hij redt mij keer op keer.

Gij hebt, o HEER', in 't dood'lijkst tijdsgewricht
Mijn ziel gered, mijn tranen willen drogen,
Mijn voet geschraagd; dies zal ik voor Gods ogen
Steeds wandelen in 't vrolijk levenslicht.

Johannes heeft de balans van het kerstfeest opgemaakt en hij komt tot een verbijsterende onthulling, maar hij spreekt ook van een genadige vervulling. De Heere heeft gedacht aan Zijn genade en Zijn trouw aan Israël nooit gekrenkt. Dan zal dat woord bevestigd worden: *Als Zijn ziel Zich tot een schuldoffer gesteld zal hebben, zo zal Hij zaad zien.* (Jes.53:10)

Maar horen we nu bij dat Godegeheilgd zaad, dat het gezegend aardrijk beërven zal, jong en oud? Wat zal nu ons antwoord zijn op die vele vragen die zich vermenigvuldigen, als we zien op de uitwerking van Christus' komst in het vlees? Hij is gekomen tot de Zijnen, dus die Hem toebehoorden, maar ze hebben Hem niet aangenomen. We lezen ervan dat Zijn eigen broeders naar het vlees ook niet meer in Hem geloofden. Later is Hij aan Jakobus verschenen. Hij heeft na Zijn opstanding Zijn werk nog voortgezet. Hij heeft Zijn verdienste toegepast. Ja, dan hebben ze Hem aangenomen.

Dat lezen we ook van Saulus van Tarsen, die eerst ook niet wilde geloven, die zich ook met hand en tand verzet heeft tegen Jezus de Nazarener. Maar de Heere sprak tot hem: *Saul, Saul, wat vervolgt gij Mij? (...) Ik ben Jezus, Dien gij vervolgt. Het is u hard, de verzenen tegen de prikkels te slaan.* (Hand.9:5) En zie, gemeente, daar lag hij op de grond te vragen: *Heere, wat wilt Gij dat ik doen zal?* (Hand.9:6) Het is kerstfeest voor die man geworden. Hij kon drie dagen en drie nachten niet eten vanwege die brok in zijn keel, vanwege dat bitter zielsverdriet. Maar daar behaagde het de Heere Zijn Zoon in Hem te openbaren. Toen mocht hij Hem aannemen als zijn Christus. Een kind van God, een prediker van Zijn Naam is hij geworden.

Dat is nu het werk van de Heere. Dat werk gaat voort. Nog is er de nodiging, opdat u in Hem zou geloven. O, geloof dan Zijn heil- en troostrijk woord! Verhard u dan eens niet, maar laat u leiden! Want Zijn liefde is oneindig groot. Dan vraagt Hij niet: 'Wat hebt u?' Dan vraagt Hij alleen: 'Wat hebt u nodig?' Dan wil Hij zo graag onze smeekstem horen.

Als wij het dan maar niet meer weten en ons dan maar neerleggen aan Zijn voeten en zeggen: 'Heere, nu ben ik nog onbekeerd. En nu is het weer kerstfeest geweest en nu heb ik nog geen rust gevonden voor mijn ziel. Nu heb ik nog zoveel onrust. Nu heb ik nog de eeuwige dood te vrezen. Heere, wilt U mij toch genade schenken? Leer mij in U te geloven. Leer mij op U hopen. Leer mij toch eens U aan te nemen.' Dan zal Hij het doen. Want wie Hem nederig valt te voet, zal van Hem Zijn wegen leren.

En dan maakt de Heere Zich vrij van ons aller bloed. Dan zal Hij zeggen: 'Ik heb het u laten prediken. Ik heb het Evangelie van Mijn komst laten voorstellen. Ik heb Mijn Naam laten verkondigen. Ik heb de kerstboodschap laten prediken, dat het heden de dag der zaligheid is, de welaangename tijd.'

Aan welke kant staan we nu? Wat is nu ons begeren? Gaat ons hart naar de Heere uit? Is er nu de droefheid naar God? Is er dat verlangen om Hem groot te maken, om zo gelukkig als het volk van God te zijn? Dat is toch geen kleine zaak: een kind van God te worden. Het kan alleen door het geloof in hét Kind van God. Alleen door het geloof in dat Kerstkind, in de Zoon van Gods eeuwige liefde en welbehagen. Door in Zijn Naam te geloven, dat wil zeggen: Hem aan te nemen als de Gezondene van de Vader, als de Messias, als de Heilaanbrenger, als Degene Die de dood verslonden heeft tot eeuwige overwinning, als de enige Leidsman, als de Voleinder van het geloof, Die het kruis verdragen heeft en de schande veracht, om de vreugde die Hem was voorgesteld.

'Want deze God is onze God. Hij is ons deel, ons zaligst lot!' Dat is de roemtaal van een kind van God, in welke stand van het leven dan ook, met veel of weinig oefeningen van het geloof bedeed; het doet er niet toe. Het kindschap ligt verankerd in de wedergeboorte en niet in de vele oefeningen van het geloof. Waar een kind geboren is, daar zal het groeien en toenemen en dan zal het ook leren lopen en gaan. Ziedaar de weg van het geloof; om de wasdom te krijgen in de genade en kennis van de Heere Jezus Christus.

Telkens wordt er nog aan de deur van ons hart geklopt. Telkens komt Jezus voorbij. Smytegelt zegt: 'Waar Gods Woord gepredikt wordt, gedenkt de Heere aan Zijn verbond en daar gaat Jezus voorbij. Daar is grote gelegenheid om bekeerd te worden.'

Hebt u er wel eens wat van meegenomen? Of denken we er nooit meer aan? Horen we wel het Woord, maar geeft het dan geen werkzaamheden? Brengt het ons dan nooit eens in de verlegenheid? Brengt het ons dan nooit eens in de laagte? Dan vraagt de Heere: 'Zie eens achterom en wat heeft u nu ontbroken?' Hebben we dan over die God te klagen? Nee toch? Dan is de Heere zo goed. Dan predikt Hij nog de weg ter ontkoming en ter behoudenis, door het geloof in Zijn Naam.

Waarom hebben we ons dan niet bekeerd? Waarom hebben we dan niet in Zijn Naam geloofd? Waarom zijn we dan toch doorgegaan? Waarom hebben we Hem dan niet aangenomen, Die nog met uitgebreide armen staat te wachten, staat te roepen, staat te nodigen: *En die dorst heeft, kome; en die wil, neme het water des levens om niet!* (Openb.22:17) Hij betuigt met tranen: *Och, of gij ook bekendet, ook nog in deze uw dag, hetgeen tot uw vrede dient!* (Luk.19:42) Hij zei van Jeruzalem: *Gij die de profeten doodt en stenigt, die tot u gezonden zijn, hoe menigmaal heb Ik uw kinderen willen bijeenvergaderen, gelijkerwijs een hen haar kiekens bijeenvergadert onder de vleugels.* (Matth.23:37) O, de Heere is zo gewillig! Hij is zo vol liefde, om u allen in Zijn liefde op te

nemen! Veel meer dan we zouden denken. En Hij weet veel beter dan wij, dat we niet willen, dat we het zelf niet kunnen. Leg u toch eens aan Zijn voeten neer en schreeuw dan maar uit: 'Heere, bekeer me toch! Laat mij toch zo niet het oude jaar uit gaan, met die hemelhoge schuld. Laat me toch met al die roepstemmen die tegen me getuigen, niet doorgaan. Maar dat het eens alles nieuw zou mogen worden. Opdat ik straks een nieuw schepsel moge zijn bij de aanvang van het nieuwe jaar.'

De Heere zegt: 'Waarom zoudt gij sterven en verloren gaan, o huis Israëls? Want Ik ben gekomen. En waarom hebt u Mij dan niet aangenomen?' Dat het dan eens tot schuld moge zijn. De schuld der liefde verbreekt het hardste hart. Daar hebt u de roeping der liefde; daar hebt u de roep van het Evangelie. Dat geeft verslagenheid. Dat geeft gebrokenheid. Dan gekomen aan Zijn voeten en Hem te mogen aannemen, ja, dan neemt Hij ons eerst in Zijn ontferming op. En dan zal het met diezelfde Johannes zijn: *Wij hebben Hem lief, omdat Hij ons eerst liefgehad heeft.* (1 Joh.4:19) Want ook Johannes wilde niet. En niemand van Gods kinderen wilde eerst zelf. Maar het is omdat Hij het gewild heeft, ja, gewild heeft van eeuwigheid. En daarom wordt het zo'n groot wonder. Daarom kunnen we er slechts van stamelen: 'Waarom was het op mij gemunt, daar zo velen gaan verloren, die Gij geen ontferming gunt?' Niet beter dan anderen. Harder en meer nog in de zonde geleefd, meer nog Zijn Woord tegengestaan. Dat kost nachten van wakker liggen. Dat kost nachten die doorgebracht worden met tranen en klagen. Maar geen nood: ze mogen geloven in Zijn Naam! Ze mogen geloven dat Hij ook hun tot een Redder en Zaligmaker wil zijn. Dat Hij ook Zijn banier over hen ontplooit. En dan mogen ze op Hem zien. Dan mogen ze ook in de kribbe van Bethlehem zien dat Hij blank en rood is en de banier draagt boven tienduizend!

Gemeente, dat geve de Heere: de tranen voor Hem te storten, vanwege het verachten van Zijn liefde. Want zie het toch eens: zo arm wilde Hij worden, zo een Man van smarten wilde Hij worden, om van de eeuwige smart, om van de eeuwige dood en ondergang te bevrijden. En daarom, nogmaals, God geve zo een droefheid naar God, opdat we Hem zullen zoeken. Dan zullen we Hem ook vinden.

Degenen die Hem mochten vinden, hoe gelukkig bent u, die in Hem alleen uw hoogst geluk en uw heil mag beschouwen. Dan hebt u recht ontvangen om een kind van God te worden, om straks eeuwig kind van God te zijn. Hier bent u nog een tweemens. Maar straks zult u eeuwig bij de Heere zijn, om u dan in Zijn Naam al de dag te verblijden.

De Heere geve veel geloofsoefening, om op Hem te mogen zien en uit Hem bediend te worden. Dan is armmakende, vernederende genade en schuldontdekking gedurig nodig. Om dan in Zijn genade, in Zijn Naam te roemen en u te verheugen in uw Heiland, u te verkwikken in uw Leidsman. Dan zal het zijn, ook aan het einde van het jaar: *Al ging ik ook in een dal der schaduw des doods, ik zou geen kwaad vrezen, want Gij zijt met mij. Uw stok en Uw staf, die vertroosten mij.* (Ps.23:4)

Amen.

Slotzang: Psalm 95:4

Want Hij is onze God, en wij
Zijn 't volk van Zijne heerschappij,
De schapen, die Zijn hand wil weiden;
Zo gij Zijn stem dan heden hoort,
Geloofst Zijn heil- en troostrijk woord,
Verhardt u niet, maar laat u leiden.

Deze preek is eerder gepubliceerd in de prekenreeks 'Een zaaiër ging uit...' (deel 29)